

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ (ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ)

Τα εξεταζόμενα θέματα των Λατινικών στο σύνολό τους ήταν βατά, χωρίς ιδιαίτερο βαθμό δυσκολίας τόσο στις γραμματικές όσο και στις συντακτικές ασκήσεις.

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 22/6/2020
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Νόμισε ότι ερχόταν προς αυτόν ένας άνθρωπος με πελώριο μέγεθος και με βρόμικο πρόσωπο, όμοιος με εικόνα (ή μορφή) νεκρού. Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του.

Καθώς (ή: όταν) ο Οκταβιανός επέστρεφε στη Ρώμη μετά τη νίκη του στο Άκτιο, πήγε να τον συναντήσει κάποιος άνθρωπος που κρατούσε ένα κοράκι. Το είχε διδάξει να λέει τα εξής: «Χαίρε, Καίσαρα, νικητή στρατηγέ». Ο Καίσαρας ενδιαφέρθηκε πολύ να αγοράσει το κοράκι: το αγόρασε λοιπόν για είκοσι χιλιάδες σηστερτίους. Το παράδειγμα αυτό παρακίνησε κάποιον παπουτσή να μάθει τον ίδιο χαιρετισμό σ' ένα κοράκι. Για πολύ καιρό κόπιαζε μάταια: κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσής συνήθιζε να λέει: «Κρίμα στον κότπο μου (ή: έχασα το λάδι και τον κότπο μου)».

Η Καικιλία, η σύζυγος του Μετέλλου, ενώ επιδίωκε την εμφάνιση κάποιου γαμήλιου οiwνωτή για την κόρη της αδελφής της, σύμφωνα με τις πατροπαράδοτες συνήθειες, δημιούργησε η ίδια οiwνωτή. Μια νύχτα δηλαδή καθόταν με την κόρη της αδελφής (της) σε κάποιο μικρό ιερό και περίμενε μέχρις ότου ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στον σκοπό τους.

B1.

- **squalidā:** squalidiores
- **similem:** simillimum
- **effigiēi:** effigies
- **quidam:** cuiusdam
- **parem salutatiōnem:** parium salutationum
- **Diu:** diutius
- **more prisco:** mos priscus
- **omen nuptiāle:** omina nuptialia
- **sacello quodam:** sacellum quoddam
- **nocte:** noctium
- **aliqua:** aliqui

B2.

- **Existimāvit:** existimavissemus
- **venire:** veniendo
- **aspexit:** aspicereris(-re)
- **concēpit:** concipere
- **cupivit:** cupient
- **rediret:** redeuntis
- **instituerat:** institutu
- **dicere (το πρώτο του κειμένου):** dic
- **Ave:** avete

- **interfuit:** interesse
- **emere:** emisse
- **docēret:** docuissetis
- **petit:** petendo
- **fēcit:** fieret
- **persedēbat:** persederint

Γ1α.

- **magnitudinis:** γενική της ιδιότητας στο hominem
- **effigiei:** δοτική αντικειμενική στο simile
- **Caesaris:** γενική του ενδιαφερομένου προσώπου στο interfuit
- **milibus:** αφαιρετική της (συγκεκριμένης) αξίας στο emit
- **filiae:** δοτική προσωπική χαριστική στο petit

Γ1β.

Sutor quidam eo exemplo incitatus est.

Γ2α.

«ut corvum doceret parem salutationem»: δευτερεύουσα ουσιαστική βουλητική πρόταση. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο *ut*, γιατί είναι καταφατική και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενο της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα χρόνου παρατατικού (*doceret*), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*incitavit*: παρακείμενος με σημασία αορίστου) και αναφέρεται στο παρελθόν. Έχουμε ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση), γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησης της. Λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *incitavit* της κύριας πρότασης.

«dum aliqua vox congruens proposito audiretur»: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *dum*, γιατί σε σχέση με την πρόταση που προσδιορίζει εκφράζει το υστερόχρονο. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί η πράξη περιγράφεται ως προσδοκία ή επιδίωξη. Συγκεκριμένα χρόνου παρατατικού (*audiretur*), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*expectabat*: παρατατικός). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα *expectabat* της κύριας πρότασης.

Γ2β.

«Quem simul aspexit Cassius, timorem concēpit» → eo **aspecto** (a Cassio): μετατροπή δευτερεύουσας επιρρηματικής χρονικής πρότασης σε χρονική μετοχή. Για να αποδοθεί σωστά το νόημα προτιμήσαμε να χρησιμοποιήσουμε τη δεικτική αντωνυμία *is, ea, id* ως υποκείμενο της μετοχής *aspecto*. Πρόκειται για νόθη αφαιρετική απόλυτη μετοχή, καθώς το εννοούμενο ποιητικό αίτιο *a Cassio* είναι νοηματικά και το υποκείμενο του ρήματος *concepit*.

«Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiāle petit

filiae sorōris, ipsa fēcit omen» → *Caecilia, uxor Metelli, more prisco omen nuptial petens filiae sororis, ipsa fecit omen*: Μετατροπή της δευτερεύουσας επιρρηματικής

χρονικής πρότασης σε επιρρηματική χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο Caecilia του ρήματος fecit της πρότασης στην οποία ανήκει.

Γ2γ.

«Caecilia, uxor Metelli» → Caecilia, quae uxor Metelli erat: μετατροπή της παράθεσης σε δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Βασιλειάδου Μ., Εσκιτζή Ρ., Κοντογέωργος Ε., Μπάσιου Α., Νεοχωρίδου Ι. Στρίγγας Γ., Σεβρής Κ.